

Vi tror att kyrkan har ett ansvar att odla en egen, distinkt kristen teologisk motivering för vetenskap, och att hon behöver återerövra en syn på vetenskap som en teologisk nödvändighet och en kyrklig angelägenhet, skriver Martin Sahlén, Patrik Adlarson, Erik Eckerdal, Pekka Møllergård och Christoffer Skogholt.

FOTO: JESSE ORRICO

Upplevd spänning hindrar tro

REPLIK. Här finns ett stort diakonalt uppdrag – att ge människor de intellektuella verktygen för att kunna närma sig en mogen kristen tro, skriver debattörerna.

Sebastian Ibstedt (30/12) samt Crister Andersson och Jan Blomgren (18/1) har initierat en välbehövlig diskussion om kyrkans och trons relation till vetenskap. Både Ibstedts poäng att den kristna tron erbjuder en större och gästvänlig "livsåskådningsmässig" kontext för naturvetenskapen, liksom Blomgren och Anderssons poäng att kyrkan behöver bli tydligare i sitt bejakande av naturvetenskapen, är något vi instämmer i. Att utforska skapelsen beskrivs i Bibeln som ett sätt att förundras över skaparen. (Till exempel i Psaltaren 8, Ordspråksboken 8, Job 37:38, Romarbrevet 1:20)

Vi vill här fördjupa diskussionen och väcka frågan: Hur skapar vi förutsättningar för ett positivt perspektiv på relationen mellan kristen tro och naturvetenskap – både inom och utanför kyrkan? Hur kan en vetenskapsbejakande attityd bli en naturlig följd av kyrkans förkunnelse och liv?

VI TROR ATT kyrkan har ett ansvar att odla en egen, distinkt kristen teologisk motivering för vetenskap, och att hon behöver återerövra en syn på vetenskap som en teologisk nödvändighet och en kyrklig angelägenhet. Som Ibstedt påpekar fanns det teologiska skäl

till att vetenskapen växte fram ur den kristna medeltidskulturen. Vi behöver utveckla en vetenskapsteologi eller "teologi för vetenskap". En sådan skulle reflektera över bland annat följande frågor:

VARFÖR BEHOVS vetenskapen? Vilka frågor är viktiga att besvara? Hur bedrivs vetenskap på ett rättfärdigt och vist sätt? Hur relaterar vetenskaplig kunskap till den kristna uppenbarelse och en vidare teologisk förståelse av världen? På vilket sätt kan vi integrera vår förståelse och förundran inför den värld som vetenskapen avtäcker, med vår förundran och hans syften med världen?

En kristen världsbild har delvis andra svar att erbjuda på dessa frågor än till exempel en sekulär-materialistisk världsbild – låt oss bejaka och utforska detta! Vetenskapen bör inte bara vara något "där ute" som vi reagerar på, utan också något som vi ser som en kristen angelägenhet att proaktivt vårda.

Vi behöver skifta perspektiv och fråga: Vad är vetenskapens roll i och för kyrkan och Guds rike? Först när vetenskapens roll och karaktär förstås och värdesätts ur ett bibliskt grundat perspektiv kan den bejakas på ett sätt som förenar fritt sanningssökande, praktisk och moralisk nytta, och

tillbedjande förundran.

Ju mer kunskap vi har om hur skapelsen fungerar, desto bättre kan vi förvalta den på ett gott sätt, något både miljöproblem och sociala utmaningar visar på. Uppdraget att vara Guds förvaltare av jorden går inte att fullfölja utan en gradvis ökande kunskap om naturen.

I ETT ANNAT perspektiv är den upplevda spänningen mellan vetenskap och kristen teologi ett vanligt hinder för att närma sig den kristna tron. Här finns ett stort diakonalt uppdrag – att ge människor de intellektuella verktygen för att kunna närma sig en mogen kristen tro som bär på alla plan. För att utöva en sådan intellektuell diakoni behövs en gedigen teologisk och vetenskaplig grund.

Här kan vi ta inspiration från de initiativ som finns till exempel i England. Faraday-institutet är ett tvärvetenskapligt forsknings- och utbildningsinstitut på ekumenisk

kristen grund som verkar för att öka förståelsen av hur tro relaterar till vetenskapen.

Projektet *Equipping Christian Leadership in an Age of Science* är ett långvarigt forsknings- och utbildningsprojekt som bland annat verkar för att integrera vetenskapligt innehåll i teologiska utbildningar, och föra samman forskare med kyrkliga ledare och församlingar.

VI FÖRORDAR ETT likartat svenskt/nordiskt institut och nya vetenskapsorienterade forsknings- och utbildningsinitiativ. De skulle kunna bli till stor välsignelse för kyrkan, vetenskapen och samhället. Det är hög tid att skapa förutsättningar för teologiskt sinnade natur- och samhällsvetare och vetenskapligt lagda teologer att gemensamt tjäna både vetenskapen och kyrkan.

Som Andersson och Blomgren påpekar, kan kristna perspektiv göra gott för vetenskapen och samhället i stort. Då är det viktigt att sådana initiativ som vi förespråkar inte förmedlar hållningen, som kan förekomma i kristna sammanhang, att man kan förhålla sig helt fritt till etablerad naturvetenskap.

Naturvetenskapen är i sin tillämpning alltid relaterad till filosofiska och ideologiska ställningstaganden. Det kan till

exempel handla om en utilitaristisk etik som ses som självklar, idén att världen i grunden saknar mening eller tanken att forskningens centrala uppgift är att generera produkter och ekonomisk avkastning.

En kristen vetenskapsteologi kan problematisera sådana "meta-vetenskapliga" principer, utan att för den skull ifrågasätta etablerade vetenskapliga resultat. Det är viktigt att skilja på vetenskapliga resultat och den filosofiska tolkningen och tillämpningen av vetenskapen.

Det är dags att fördjupa relationen mellan kristen tro och vetenskap – låt oss formulera och förkunna en vetenskapens teologi för det 21:a århundradet!

MARTIN SAHLÉN, docent i astronomi
PATRIK ADLARSON, forskare kärn- och partikelfysik
ERIK ECKERDAL, biskop av Visby, teol. dr
PEKKA MØLLERGÅRD, docent i neurokirurgi
CHRISTOFFER SKOGHOLT, doktorand i religionsfilosofi

Läs tidigare inlägg på [Dagen.se/debatt](https://dagen.se/debatt)

Jan Blomgren och Crister Andersson: Kristna anses allmänt ovetenskapliga
Sebastian Ibstedt: Forskare, ta Gud på allvar! (30/12)

Låt oss formulera och förkunna en vetenskapens teologi för det 21:a århundradet!